

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-291/23-M

Název	Základní škola a Mateřská škola Olšany u Prostějova
Sídlo	798 14 Olšany u Prostějova 3
E-mail	reditel@zsolsany.cz
IČO	70 881 707
Identifikátor	600 120 511
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. art. Branislav Lariš, Ph.D.
Zřizovatel	obec Olšany u Prostějova
Místo inspekční činnosti	798 14 Olšany u Prostějova 3 798 14 Olšany u Prostějova 20 798 14 Olšany u Prostějova 21 798 14 Olšany u Prostějova 656
Inspekční činnost na místě	15. až 17. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Olšany u Prostějova (dále také „škola“, „subjekt“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny – výdejny.

V termínu inspekční činnosti škola vzdělávala 92 dětí ve čtyřech třídách mateřské školy a 227 žáků v 11 třídách základní školy. Z celkového počtu dětí v mateřské škole bylo šest dětí mladší tří let, 38 plnilo povinné předškolní vzdělávání včetně šesti dětí s povoleným odkladem školní docházky. Škola vykázala dvě děti a 25 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až čtvrtého stupně, jedno dítě a dva žáky s odlišným mateřským jazykem. Zájmové vzdělávání škola organizovala pro 70 žáků ve třech odděleních školní družiny. Stravování dětí i žáků zajišťovala ve školní jídelně a dvou školních jídelnách – výdejnách.

Informace o škole jsou pro zájemce i veřejnost publikovány prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy, průběžně aktualizovaných webových stránek (www.zsolsany.cz) nebo různých informačních materiálů a tiskovin.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy a pedagogických procesů vykazuje od poslední inspekční činnosti zhoršení. Opatření pro zlepšení činnosti školy navržená Českou školní inspekcí nebo zřizovatelem školy nebyla efektivně přijata a v praxi zcela realizována.

Koncepční záměry rozvoje školy jsou nastaveny obecně, nejsou konkrétní, zaměstnanci a další partneři školy se na jejich tvorbě systematicky nepodílejí. Vytvořená organizační struktura sice odpovídá charakteru a velikosti vzdělávací instituce, řediteli školy se však doposud nepodařilo vytvořit provázaný a funkční systém řízení. Některé své kompetence v oblasti základního a zájmového vzdělávání delegoval na své zástupkyně. Vedením mateřské školy pověřil vedoucí učitelku, která provádí hospitační činnost režimovými vstupy zacílenými na organizaci poskytovaného vzdělávání, nicméně plánovitá hospitační činnost se záměrem zkvalitňování průběhu předškolního vzdělávání není realizována. V mateřské škole ředitel aktivně nehospituje. Pedagogickým pracovnícím tak není cíleně poskytována zpětná vazba ke kvalitě předškolního vzdělávání, případně další podněty ke zlepšení jejich pedagogické práce. Hospitační činnost v základní škole a školní družině je také nedostačující. Aktuálně neumožňuje efektivní sledování a hodnocení pedagogického procesu. Záznamy z hospitací nemají hodnotící charakter a nejsou dobrou oporou pro objektivní posuzování kvality vzdělávání a pro zlepšování činnosti školy. Vedení školy dostatečně nevyhodnocuje účelnost užitých metod a organizačních forem práce ve výuce, malou pozornost věnuje formativně hodnotícím a sebehodnotícím nástrojům důležitých pro utváření učení a diferencovaného přístupu k žákům podle jejich vzdělávacích možností a potřeb. Hospitační činnost také není dostatečně zaměřena na činnost asistentek pedagoga ve vyučovacích hodinách a na zhodnocení účelného uplatňování poznatků z absolvovaného dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Další nedostatky byly zaznamenány v hodnotící i metodické činnosti pedagogické rady, metodických orgánů základní školy a školního poradenského pracoviště, v přenosu informací k žákům i jejich zákonným zástupcům a ve vytváření podmínek pro zdravý vývoj dětí v mateřské škole. Nedůsledná kontrola se projevila také v nesprávném zkrácení délky přestávky mezi dopoledním a odpoledním blokem vyučovacích hodin. Některé třídy zahajují odpolední výukový blok hodinou tělesné výchovy, což není z fyziologického hlediska a zdravého vývoje žáků zcela

vhodné řešení. Vzájemné hospitace v mateřské škole nejsou systémově zavedeny, v základní škole jsou realizovány ojediněle a jsou založené spíše na dobrovolnosti a zájmu jednotlivých učitelů. Odpovídajícím způsobem tak nedochází ke sdílení zkušeností, nápadů a inspirace z pedagogické praxe. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je uskutečňováno, avšak s absencí cílené provázanosti se závěry z kontrolní a hospitační činnosti vedení školy. Chybí komplexnější vzdělávání zaměřené na inovaci vzdělávacích postupů v předškolním i základním vzdělávání.

Spolupráce se zřizovatelem, školskou radou, okolními základními školami, Pedagogickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci, školskými poradenskými zařízeními a dalšími institucemi přispívá k postupné obnově materiálně-technického vybavení školy a obohacování vzdělávací nabídky akcemi kulturního, sportovního a preventivního charakteru. Základní škola disponuje vhodným materiálním zázemím, mateřská škola a školní družina jsou vybaveny hračkami, stavebnicemi, podnětnými didaktickými pomůckami odpovídající věkovému složení dětí a žáků. V mateřské škole však chybí relaxační koutky s příruční knihovnou a dostatkem knižního materiálu pro děti. Třídy mateřské školy také nejsou vybaveny vhodným nábytkem (židle a stoly), který by zohledňoval rozdílnou tělesnou výšku dětí a umožňoval dodržování zásad zdravého sezení dětí při vzdělávacích činnostech a stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V mateřské škole bylo vytvořeno příznivé a emočně vstřícné prostředí. Rozdělení tříd podle věku respektovalo věkové zvláštnosti a individuální potřeby dětí, učitelky přistupovaly k dětem vstřícně, citlivě vnímaly přirozené dětské projevy a dávaly dětem pocit bezpečí a důvěry. Poměr řízených a spontánních činností byl vyvážený, děti měly dostatek prostoru pro volnou hru, navazování kontaktů i samostatně zvolenou individuální činnost. Didakticky zacílené aktivity byly promyšlené, propojené s aktuálním tématem, podporovaly rozvoj funkčních gramotností, smyslového vnímání a logického myšlení dětí. Řízené činnosti však probíhaly převážně frontální formou vzdělávání. Scházely příležitosti pro kooperativní učení, děti zpravidla neměly možnost diskutovat a společně přemýšlet nad úkoly, hledat různé varianty řešení, domlouvat se a spolupracovat v menších skupinách nebo ve dvojicích. Také vzdělávací cíle byly diferencovány částečně vzhledem k individuálním možnostem a schopnostem jednotlivých dětí. Děti byly hodnoceny průběžně pochvalou, která měla spíše obecný charakter, pouze v jedné třídě mateřské školy učitelka úspěšně poskytovala dětem konkrétní popisnou zpětnou vazbu, čímž vytvářela u dětí pozitivní motivaci a podporovala jejich aktivitu při vzdělávání. Děti rovněž nebyly dostatečně podněcovány k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, které by je směřovalo k uvědomění si vlastních úspěchů či neúspěchů.

Asistentky pedagoga poskytovaly v průběhu vzdělávacích činností péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a ostatním dětem ve třídě. Spolupracovaly s učitelkami při hodnocení vzdělávacích pokroků dětí a podle potřeby pomáhaly při organizačně náročných činnostech.

Cíle v oblasti rozvoje řečových schopností a jazykových dovedností se dařilo naplňovat zařazováním písniček, básniček, rytmizací, ojediněle zařazovaly učitelky v některých třídách preventivní logopedické chvílky. Cvičení na rozvoj grafomotoriky a uvolňovacích kresebných cvičení nebyly v průběhu inspekce zaznamenány.

Podpora tělesného rozvoje, zdatnosti a zdraví dětí byla rozvíjena pravidelným zařazováním relaxačních chviliek a pohybových aktivit na školní zahradě, školním hřišti a při vycházkách

do okolí mateřské školy. V hygieně, sebeobsluze a při přípravě na pobyt venku děti vykazovaly náležitou samostatnost. Méně však projevovaly samostatnost při stolování, kdy také docházelo ke zbytečným prostojeům, děti po skončení jídla zůstávaly nečinně sedět u stolečků a čekaly na ostatní děti. Pitný režim měly děti k dispozici po celý den, ale nevyužívaly jej samostatně. Při odpoledním klidu byla respektována individuální potřeba spánku dětí jen částečně. V některých třídách neměly děti s nižší potřebou spánku možnost vstát a věnovat se klidovým aktivitám.

Ve výuce na prvním a druhém stupni základní školy byly zaznamenány kvalitativní rozdíly. V kladně hodnocených vyučovacích hodinách pedagogové žáky účinně motivovali, aktivity žáků vhodně střídali. Efektivně rozvíjeli klíčové kompetence a funkční gramotnosti žáků, úspěšně zařazovali mezipředmětové vztahy a uváděli příklady aplikace učiva v reálných životních situacích. Zdařile tak pomáhali žákům pochopit vzdělávací obsah v širších souvislostech.

V podstatné části vyučovacích hodin však kvalitu vzdělávacího procesu snižovaly některé didaktické a metodické nedostatky, rovněž se negativně projevila absence metodické podpory pedagogů a neefektivní hospitační činnost ze strany vedení školy. Ve vyučování dominovala frontální výuka, která omezovala učitele v individuálním přístupu k jednotlivým žákům a ovlivňovala podobu poskytované zpětné vazby s nepříznivým dopadem na motivaci žáků, jejich aktivitu a zájem o vzdělávání. Nedostatečná pestrost uplatňovaných forem a metod výuky vedla také k nerovnoměrnému zapojení žáků do vzdělávacího procesu a nevytvářela jim přiměřené příležitosti k týmové spolupráci, která by rozvíjela schopnosti komunikace při společném řešení problémů a umožnila žákům lépe si osvojit získané poznatky nebo vyjádřit svůj názor či si ho obhájit. Výukové cíle učitelé formulovali spíše sporadicky, a to pouze s důrazem na vědomostní složku, zejména postojová složka zůstávala často opomíjena. S různou mírou úspěchu uplatňovali snahu nepředkládat žákům hotové informace a přimět je k samostatnému uvažování, hledání souvislostí mezi pozorovanými jevy a vyvozování závěrů. Občas také neefektivně načasovali průběh vzdělávacích aktivit, které nebylo možné ve stanoveném čase dokončit a vyhodnotit. Metody kritického myšlení, jako např. myšlenková mapa, vyhledávání a porovnávání informací z různých zdrojů, práce s klíčovými slovy, shrnování poznatků, základy jednoduché argumentace, řízené čtení s diskuzí, čtení s předvídáním aj. nebo badatelsky orientovaná výuka, vyučující zařazovali v hodinách výjimečně. Žáci si zpravidla nemohli vybírat z úloh odlišné kognitivní náročnosti, chyběly příležitosti k zobecnění nebo konkretizování získaných poznatků, ve výuce rovněž nebyla vždy zaznamenána podpora zvědavosti žáků, jejich schopnost pochybovat a upřesňovat strategie při řešení úkolů. Pouze v některých vyučovacích hodinách výuka cíleně směřovala k rozvoji čtenářské gramotnosti, nejčastěji prostřednictvím analytického zhodnocení textu. Názornost výuky byla sice účelně podpořena vhodnými učebními pomůckami a audiovizuální didaktickou technikou, v omezené míře však byla zařazena práce žáků s různými informačními zdroji. Zaznamenáno bylo také dominantní využití slovenského jazyka pedagogickým pracovníkem ve výuce, které negativně ovlivňovalo proces učení žáků ve třídě.

Ve vyučovacích hodinách nebyla vždy dostatečně využívána individualizace a diferenciacie výuky pro žáky, kterým nejsou školským poradenským zařízením přiznána podpůrná opatření. Žáci pracovali převážně na stejných úkolech se stejnou mírou obtížnosti. Podpora nadání či hlubšího zájmu některých žáků o dané téma dalším rozšiřujícím učebním materiálem nebo vyšší náročností zadání byla málokdy zaznamenána. Absence činnostních a interaktivních metod rovněž nedávala přítomným asistentkám pedagoga dostatečný prostor k nalezení své role a tím i žádoucího uplatnění. Jejich činnost se omezovala zpravidla na drobnou individuální pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami

a žákům s odlišným mateřským jazykem při plnění úkolů. Ostatním žákům se zvládnutím pro ně náročných dovedností pomáhaly málokdy a také ojediněle vhodně střídaly role s vyučujícími. Zpětná vazba poskytovaná žákům vycházela převážně z okamžitého hodnocení jejich projevů a výsledků, ale formativní hodnocení vedoucí k posílení jejich motivace k učení bylo využíváno jen sporadicky. V závěru vyučovacích hodin většinou nechybělo motivační shrnutí a zhodnocení vyučovací hodiny pedagogem, ale zcela výjimečně probíhalo se zapojením žáků. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků také nebylo vždy zařazováno v průběhu nebo bezprostředně po realizovaných vzdělávacích aktivitách. Nebyly tak dotvářeny zpětné vazby ve vztahu ke splnění stanovených výukových cílů pro žáky i učitele, žáci nebyli účinně podněcováni k aktivnímu sebepojetí, sebedovědomí a sebereflexi, nebyli vedeni k objektivnímu posouzení kvality vlastního pokroku v učení ani k hodnocení svých vrstevníků podle předem daných kritérií. Často pozorovaným jevem byl také přesah vyučovacích hodin do přestávky, což ubíralo žákům prostor pro potřebnou relaxaci a přípravu na další vyučování.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v příjemné a přátelské atmosféře, ke které přispěli žáci i pedagogické pracovnice svým přístupem, vzájemnou tolerancí i nabízenými aktivitami. Všichni žáci měli vytvořeny rovné podmínky pro zapojení se do nabízených činností a možnost výběru podle svých zálib. Žáci pracovali se zájmem, bezproblémově komunikovali, vyměňovali si názory a navzájem si pomáhali. Hodnocené zájmové činnosti celkově přispívaly k upevňování sociálních vztahů a napomáhaly žákům k jejich osobnostnímu rozvoji.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání dětí v mateřské škole odpovídají očekávaným výstupům a cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Korespondují s uplatňovanými pedagogickými přístupy i věkovými a individuálními odlišnostmi dětí. Při plánování činností je využita souvislost vzdělávacího obsahu s reálnými situacemi každodenního života. Děti zpravidla prokazují přiměřené znalosti ze světa lidí a přírody, úměrně věku se orientují v elementárních matematických pojmech, plní samostatně úkoly, jsou zručné při zacházení s předměty denní potřeby a hračkami. Respektují základní společenská pravidla, k dospělým jsou zdvořilé, umí pozdravit, požádat či poděkovat, komunikace probíhá bez zábran.

Evaluace předškolního vzdělávání vzhledem k naplňování vzdělávacích záměrů v jednotlivých oblastech je prováděna pravidelně po ukončení tematického celku. Hodnocení reflektuje průběh pedagogického procesu, avšak vykazuje nižší efektivitu vzhledem k hodnocení využitých metod a forem vzdělávací práce s cílem sebereflexe učitelů a stanovení konkrétních východisek pro systematické plánování vzdělávacích strategií. Vývoj jednotlivých dětí učitelky sledují, ve třídách jsou k dispozici jejich sběrná portfolia. Pedagogická diagnostika je vedena prostřednictvím písemných záznamů sledujících individuální pokroky dětí během školního roku. Zavedený systém sice umožňuje sledovat rozvoj dětí, ale zatím málokdy obsahuje konkrétní záměry promítající se do plánování vzdělávacího procesu a přípravy individualizované a diferencované vzdělávací nabídky podle individuálních vzdělávacích schopností a potřeb jednotlivých dětí. Mateřská škola aktuálně zavádí a v praxi ověřuje novou podobu pedagogické diagnostiky pro děti v posledním roce předškolního vzdělávání. Jde o nástroj sloužící ke zjišťování školní zralosti a pomáhá vytvořit podpůrný vzdělávací plán pro jednotlivé děti.

Základní škola průběžně sleduje a zjišťuje výsledky vzdělávání žáků zejména s využitím různých forem ústního a písemného ověřování žákovských znalostí a dovedností. Ve vybraných vyučovacích předmětech škola zařazuje písemné práce většího rozsahu a zapojuje se do externího zjišťování výsledků vzdělávání. Tyto postupy umožňují porovnávat dosažené výsledky s očekávanými výstupy ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání a hodnotit pokrok žáků v delším časovém horizontu. S výsledky však škola dále systematicky nepracuje. V případě několika žáků devátého ročníku bylo ve školním roce 2022/2023 zaznamenáno podprůměrné hodnocení až velice slabé výsledky v externím testování z českého jazyka, přestože tito žáci dosahují v rámci školního hodnocení výborných výsledků a byli v pololetí tohoto školního roku v uvedeném vyučovacím předmětu hodnoceni na vysvědčení stupni prospěchu výborný nebo chvalitebný. Výsledná data z interní a externí evaluace nejsou dostatečně analyzována, vyučující se dále nezabývají návrhem opatření vedoucích k minimalizaci chyb a zlepšování výsledků vzdělávání žáků.

Metodické orgány školy fungují pouze formálně, pedagogům chybí zpětná vazba napříč oběma stupni školy, případně další podněty ke zlepšení jejich pedagogické práce. Záznamy z jednání pedagogické rady obsahují převážně statistická vyhodnocení prospěchu, chování a absence žáků jednotlivých tříd. Detailnější rozbor a zejména aktuálně vytvořený návrh konkrétních opatření pro práci s jednotlivými žáky a následné systematické vyhodnocování individuální podpory a pokroku těchto žáků zde však chybí.

Škola stanovila požadované písemné strategie pro předcházení školní neúspěšnosti, tento dokument však není sdílen se všemi pedagogickými pracovníky. Škola sice poskytuje žákům ohroženými školním neúspěchem podporu prostřednictvím doučování či individuálních konzultací, ale účinnost takto realizované pomoci je vyhodnocována spíše neformálně jednotlivými vyučujícími, systém vyhodnocování efektivity realizovaných opatření není nastaven. Pozitivem však je, že škola doplňuje vzdělávací nabídku o školní a mimoškolní aktivity a umožňuje žákům účast v soutěžích. Také je podporováno osvojování občanských a demokratických hodnot zařazováním různých projektů do výuky včetně nabídky zájmových útvarů, které slouží k vhodnému využívání volného času žáků.

O vzdělávání dětí jsou zákonní zástupci pravidelně informováni při každodenním kontaktu s učitelkami, prostřednictvím nástěnek, třídních schůzek a společných akcí. Přenos informací směrem k zákonným zástupcům žáků probíhá převážně s využitím tradičních prostředků. Informace v žákovských knížkách však nebyly v termínu inspekční činnosti vždy v souladu s uplatňovanými pravidly hodnocení. V zápisech byly zjištěny rozdíly, což svědčí o nejednotném přístupu vyučujících a nedůsledné kontrole ředitele školy. V prvním pololetí školního roku 2022/2023 škola nedodržela kvantitativní podmínku stanovenou školním řádem základní školy pro hodnocení žáků v povinných vyučovacích předmětech (Přírodopis, Informatika, Tělesná výchova, Výtvarná výchova a Pracovní činnosti). Tato zjištění jednoznačně dokládají, že ředitel školy nepřijal opatření zřizovatele školy k výsledku šetření stížnosti České školní inspekce. Hodnocení několika žáků tímto nebylo objektivní z důvodu nízkého počtu známek získaných při ověřování znalostí a klíčových kompetencí stanovených školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Škola eviduje žáky s výchovnými problémy, v případě porušení pravidel uvedených ve školním řádu škola uložila žákům kázeňská opatření nebo hodnotila jejich chování na vysvědčení sníženým stupněm. Uložená kázeňská opatření však výrazně převládala nad udělenými pochvalami. Tento postup školy nepřispívá k pozitivnímu postoji žáka k jeho dalšímu vzdělávání, k posilování sebevědomí a zodpovědnosti za vlastní chování a jednání.

Ve škole je ustanoveno školní poradenské pracoviště, které je tvořeno týmem kvalifikovaných pracovníků. Jejich vzájemná spolupráce probíhá převážně na operativní úrovni, společné schůzky s ředitelem školy včetně periodického vyhodnocování efektivity poskytovaných poradenských služeb nejsou zavedeny. Pedagogičtí pracovníci jsou průběžně informováni o potřebách dětí a žáků s příznými podpůrnými opatřeními a je jim umožněn přístup k informacím o jejich speciálních vzdělávacích potřebách. Přestože má škola vypracovanou metodiku práce s nadanými a mimořádně nadanými žáky, žádného z nich neidentifikuje. Ve sledované výuce kromě podpory poskytované některým žákům prostřednictvím asistentek pedagoga nebyly vždy dostatečně zohledňovány individuální vzdělávací možnosti a potřeby jednotlivých žáků. V základní škole není vhodně nastaven kontrolní systém, který by cíleně sledoval individuální přístup pedagogických pracovníků k jednotlivým žákům s ohledem na jejich vzdělávací potřeby a možnosti, a to včetně uplatňování konkrétních doporučení školských poradenských zařízení přímo ve výuce. Také spolupráce mezi pedagogy a asistentkami pedagoga byla v hodnocených vyučovacích hodinách nejednoznačná. Jejich vzájemné působení vykazovalo rozdílnou kvalitativní úroveň.

Působení školy v oblasti primární prevence vede ve většině případů k eliminaci projevů rizikového chování žáků. Vzniklé problémy jsou neprodleně řešeny prostřednictvím pohovoru s žáky a ve spolupráci s jejich zákonnými zástupci. Širší platforma v podobě žákovské samosprávy, která by žákům umožňovala pozitivně ovlivňovat dění ve škole, není ustanovena. Vyjádřit se k dění ve škole mohou žáci přímo při osobním kontaktu s vyučujícími nebo prostřednictvím anonymní schránky důvěry. Komplexní šetření školního klimatu ke zjištění míry spokojenosti z pohledu žáků, zákonných zástupců a pedagogů škola nerealizuje.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti se uskutečnila čtyři konkurzní řízení na vedoucí pracovní místo ředitele školy. Současný ředitel školy řídí školu od školního roku 2021/2022. Od února 2023 má škola dva zástupce ředitele školy.
- Škola se stala fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.
- Škola pokračuje v postupném zkvalitňování prostorových i materiálních podmínek pro vzdělávání dětí a žáků.
- Některá opatření pro zlepšení činnosti školy navržená Českou školní inspekcí a zřizovatelem školy nebyla ředitelem školy efektivně přijata a v praxi realizována. Došlo ke zhoršení úrovně poskytovaného předškolního a základního vzdělávání.
- Škole se zatím nedaří efektivně využívat potenciálu moderních výukových metod při vzdělávání dětí a žáků.
- Přetrvávají nedostatky v oblasti uplatňování formativně hodnotících i sebehodnotících nástrojů důležitých pro utváření učení dětí a žáků.
- Ke zhoršení došlo v kontrolní činnosti ředitele školy, hodnotící i metodické činnosti pedagogické rady a metodických orgánů základní školy, v činnosti školního poradenského pracoviště, ale i v kvalitě poskytování informací o výsledcích vzdělávání žáků jejich zákonným zástupcům.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Koncepční záměry školy jsou zpracovány pouze formálně, deklarují jen obecné priority ve vzdělávání, nejsou důsledně stanoveny nástroje, postupy a časový horizont pro jejich naplňování.
- Kontrolní systém ve škole je nedostatečný. Zcela je opomíjeno důsledné zacílení na efektivní řízení předškolního vzdělávání.
- Hospitační činnost vedení školy poskytuje pouze částečně zpětnou vazbu pedagogickým pracovníkům pro zefektivnění vzdělávacího procesu v mateřské škole, základní škole a školní družině.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků není zcela provázáno se závěry z kontrolní a hospitační činnosti, aktuálně nepřispívá ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.
- Chybí důraz na profesní rozvoj pedagogů v oblasti vzájemných hospitací i hospitací v jiných školách podobného typu s cílem kolegiálního hodnocení a předávání poznatků a zkušeností ke zkvalitňování poskytovaného vzdělávání.
- V průběhu řízených didakticky zacílených činností v mateřské škole byly méně často zařazovány příležitosti pro kooperativní učení dětí. Průběžná a adresná zpětná vazba směrem k dětem byla méně konkrétní a adresná, děti byly pouze ojediněle vedeny k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Při odpoledním klidu byly částečně respektovány individuální potřeby odpočinku dětí, v některých třídách nebyly dětem s nižší potřebou relaxace nabízeny jiné klidové činnosti ve třídě.
- Pedagogická diagnostika postrádá konkrétní záměry promítající se do plánování vzdělávacího procesu v mateřské škole a přípravy individualizované i diferenciované vzdělávací nabídky podle individuálních vzdělávacích schopností a potřeb jednotlivých dětí.
- Evaluační mechanismy vzdělávacího procesu v mateřské škole se méně zaměřují na sebereflexi učitelek, a to vzhledem k aplikovaným metodám a formám ve vzdělávání a k plánování dalších postupů v pedagogickém procesu.
- Méně účinná hodnotící činnost vedení školy i metodické vedení pedagogů k využívání efektivních vzdělávacích strategií se projeví v rozdílné kvalitě výuky napříč oběma stupni základní školy.
- V hodnocených vyučovacích hodinách byly minimálně využívány pestré metody a formy výuky, chyběla diferenciací vzdělávacího obsahu a výukových aktivit pro optimální naplnění individuálních vzdělávacích potřeb žáků. Většina učitelů nevedla žáky k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, nevyžívala ve vyučovacích hodinách prvky formativního hodnocení.
- Hospitační činnost ředitele školy není dostatečně zaměřena na uplatňování podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí a žáků talentovaných a efektivitu spolupráce asistentek pedagoga s vyučujícími ve výuce.
- Činnosti asistentek pedagoga vykazovaly v průběhu vyučovacích hodin rozdílnou úroveň v kvalitě a efektivitě jejich spolupráce s učiteli. Průběžná interakce asistentek pedagoga s ostatními žáky ve třídách nebyla příliš zjevná.
- Škola nedostatečně analyzuje data získaná z interní a externí evaluace výsledků vzdělávání žáků.

- Základní škola získává informace o vzdělávacích výsledcích žáků, nejsou z nich však důsledně přijímána konkrétní opatření na podporu úspěšnosti všech žáků ohrožených školním neúspěchem. V tomto směru jsou metodické orgány základní školy a pedagogická rada využívány neefektivně.
- Zákonným zástupcům nejsou prostřednictvím žákovských knížek poskytovány informace v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.
- Škola se systematicky nevěnuje sledování školního klimatu. Nejsou tak vytvářeny žádoucí předpoklady k budování vhodného školního prostředí a celkově pozitivních a respektujících vztahů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve spolupráci se zřizovatelem, školskou radou a zaměstnanci školy zformulovat dokument strategického charakteru odrážející vizi vývoje školy v delším časovém horizontu včetně nastavení jeho pravidelné aktualizace a vyhodnocování.
- V celém subjektu zkvalitnit a důsledně realizovat plánovitou kontrolní a hospitační činnost. Zlepšit úroveň řízení školy v oblasti odborného a metodického vedení pedagogických pracovníků a přijímat účinná opatření ke zvýšení kvality předškolního, základního a zájmového vzdělávání. Poznatky z uskutečněných kontrol vyhodnocovat a efektivně využívat pro ostatní zaměstnance subjektu.
- Profesionální kompetence pedagogických pracovníků podpořit realizací cílených vzájemných hospitací za účelem záměrné odborné zpětné vazby, kolegiálního hodnocení a sdílení získaných poznatků, a to nejen v rámci subjektu. Efektivitu využívání získaných poznatků ověřovat prostřednictvím hospitační činnosti ředitele školy.
- Umožnit vzdělávání asistentkám pedagoga se zaměřením na konkretizaci speciálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků školy.
- V mateřské škole podporovat u dětí potřebu objevování, experimentování a samostatného řešení problémů prostřednictvím kooperativního a činnostního učení.
- V součinnosti s dalším osobnostním rozvojem dětí a jejich motivaci k učení se více zaměřit na poskytování konkrétní a adresné zpětné vazby, aktivně zařazovat prvky formativního hodnocení ve všech třídách mateřské školy.
- Pravidelně vést děti k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji a motivaci k učení.
- V mateřské škole pravidelně zařazovat aktivity k rozvoji grafomotoriky a začleňovat preventivní logopedické chvíle.
- Eliminovat časové prostoje mezi vzdělávacími činnostmi v mateřské škole. Při stravování dětí vytvářet více příležitostí k rozvoji jejich sebeobsluhy i samostatnosti.
- Zajistit vhodný nábytek (stoly a židle) v mateřské škole, který bude zohledňovat rozdílnou tělesnou výšku dětí a bude umožňovat osvojení si zdravého návyku sezení dětí během pracovních činností i při stolování.
- V mateřské škole vytvořit relaxační koutky s příruční knihovnou a dostatkem knižního materiálu pro děti.
- Nastavit vhodnou organizaci klidových činností s ohledem na individuální potřeby odpočinku jednotlivých dětí.

- Uplatňovat při všech aktivitách, včetně řízených didakticky zacílených činností, cílenou diferenciaci a individualizaci dle aktuálních schopností, dovedností a potřeb dětí.
- V mateřské škole důsledněji vyhodnocovat účinnost využitých metod, forem a pedagogických přístupů při evaluaci realizovaných tematických celků s cílem sebereflexe učitelů.
- Jasně stanovovat cíl vyučovací hodiny a využívat její závěr k hodnocení naplnění daného cíle. Do hodnocení zapojovat i žáky tak, aby obdrželi zpětnou informaci o dosažené úrovni poznání a jak své učení dále řídit.
- Podporovat aktivitu žáků využitím pestrých organizačních metod a forem ve výuce (názorně-demonstrační metody, heuristické metody, kritické myšlení, podpora čtenářských a komunikačních dovedností, třídění informací z různých zdrojů, práce ve dvojicích, skupinové kooperativní aktivity aj.).
- Ve výuce důsledněji uplatňovat individuální přístup k žákům a diferenciaci činností s ohledem na jejich vzdělávací možnosti a potřeby. Identifikovat také žáky talentované v konkrétních vzdělávacích oblastech, zaměřit se na jejich rozvoj prostřednictvím vhodných výukových aktivit (např. obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů) a podpořit je tak v jejich osobnostním růstu.
- Pověřit předsedy metodických orgánů základní školy, aby společně s učiteli projednali a nastavili způsob využívání formativního hodnocení, sebehodnocení a vzájemného hodnocení ve výuce. Funkčnost tohoto nastavení ověřovat při hospitační činnosti ředitele školy.
- Změnit přístup k využívání stávajících metodických orgánů základní školy a pedagogické rady. Zlepšit zejména jejich hodnoticí činnost. V rámci jejich jednání přijímat konkrétní opatření v souvislosti s analýzou výsledků vzdělávání žáků, zpětně vyhodnocovat účinnost těchto opatření a následně je upravovat nebo zavádět další opatření.
- Zaměřit kontrolu ředitele školy na oblast informování zákonných zástupců o průběžných výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím žákovských knížek v souladu s uplatňovanými pravidly hodnocení.
- Pro zajištění podpory jednotného přístupu všech vyučujících společně sdílet a v praxi využívat zpracovanou strategii pro předcházení školní neúspěšnosti žáků. Její účinnost vyhodnocovat všemi pedagogickými pracovníky školy.
- Využívat pochvaly jako nástroje k podpoře zodpovědnosti žáka za vlastní chování, jednání nebo jeho pozitivní postoj ke vzdělávání.
- Hospitační činnost ředitele školy intenzivněji zaměřit na využívání pestrých metod a forem práce, dodržení a efektivní využití času vyučovací hodiny, ale i na cílenou kontrolu uplatňování podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve výuce. Do takto zaměřené hospitační činnosti zapojit také výchovného poradce.
- Zaměřit se na metodické vedení asistentek pedagoga. Zefektivnit jejich spolupráci s učiteli tak, aby společně plánovali i vyhodnocovali pedagogický proces, v průběhu výuky poskytovaly podporu vyučujícímu v širším spektru jeho činností a pomáhaly také ostatním žákům se zvládnutím pro ně náročných dovedností.
- Z důvodu potřeby neustálého projednávání otázek souvisejících s problematikou společného vzdělávání častěji organizovat metodická setkávání pedagogických pracovníků školy s výchovným poradcem.

- Vzdělávat žáky školy pouze v českém jazyce (kromě vyučovacích předmětů, kde se v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání předpokládá využití cizího jazyka).
- Nabídnout žákům možnost participovat na chodu školy prostřednictvím žákovské samosprávy.
- Pravidelným sledováním a vyhodnocováním školního klimatu se zapojením všech aktérů vzdělávání získávat zpětnou vazbu ke kvalitě pedagogické práce školy.
- Upravit délku přestávky mezi dopoledním a odpoledním blokem vyučovacích hodin, příp. nezařazovat hodiny tělesné výchovy jako první vyučovací hodinu odpoledního vyučování.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 45 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o Základní škole a Mateřské škole Olšany u Prostějova, ze dne 15. 2. 2023
2. Školní řád mateřské školy, čj. OLS-508/2022, s účinností od 1. 9. 2022
3. Školní řád základní školy, čj. OLS-525/2022, s účinností od 1. 9. 2022
4. Vnitřní řád školní družiny, čj. OLS-350/2021, s účinností od 1. 9. 2021
5. Vnitřní řád školní jídelny a školní jídelny – výdejny v MŠ, čj. OLS-520/2022, s účinností od 1. 9. 2022
6. Vnitřní řád školní jídelny – výdejny v ZŠ, čj. OLS-521/2022, s účinností od 1. 9. 2022
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, čj. OLS-392/2021, s platností od 1. 9. 2021
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, čj. OLS-327/2021, s platností od 1. 9. 2021
9. Školní vzdělávací program pro školní družinu, s platností od 1. 9. 2021
10. Koncepce rozvoje školy 2022/2023, nedatováno
11. Plán práce, školní rok 2022-2023, nedatováno
12. Plán DVPP 2022/2023 a dlouhodobý plán DVPP, ze dne 1. 9. 2022
13. Plán školní družiny na školní rok 2022/2023, nedatováno
14. Plány hospitační činnosti, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
15. Záznamy z hospitační činnosti, školní roky 2021/2022 a 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
16. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022

17. Složky: Zápisy z jednání pedagogické rady a porad, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
18. Složka: Zápisy z metodického sdružení prvního stupně a předmětových komisí, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
19. Pedagogická diagnostika, komplexní záznamy dětí v mateřské škole, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
20. Evaluace – hodnocení podtémat, pololetní hodnocení tříd mateřské školy, školní rok 2022/2023
21. Přehledy prospěchu tříd základní školy, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
22. Školní matrika mateřské školy a základní školy vedená k termínu inspekční činnosti
23. Třídní knihy (mateřská škola, základní škola), školní rok 2022/2023, vedené elektronicky k termínu inspekční činnosti
24. Přehledy výchovně vzdělávací práce (školní družina), školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
25. Souhrnná dokumentace poradenských služeb ve škole, školní roky 2021/2022 a 2022/2023, vedená k termínu inspekční činnosti
26. Seznam: děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a odlišným mateřským jazykem, školní rok 2022/2023, vedený k termínu inspekční činnosti
27. Strategie předcházení školní neúspěšnosti, Preventivní program školy, Krizový plán školy, Školní program proti šikanování, školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
28. Žakovské sešity, pracovní listy, čtenářské karty, písemné práce z českého jazyka, matematiky, anglického jazyka, školní rok 2022/2023, namátkový výběr
29. Výsledky z externího testování žáků, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
30. Složka: Zápisy z třídních schůzek, školní rok 2022/2023, vedená k termínu inspekční činnosti
31. Provozní řád, školní rok 2022/2023, čj. OLS-513/2022, ze dne 1. 9. 2022 (včetně Dodatků, čj. OLS-513/2022/1 a čj. OLS-513/2022/2)
32. Rozvrhy hodin, školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
33. Aktuální přehled pedagogických pracovníků školy vedený k termínu inspekční činnosti, doklady o dosaženém vzdělání pro splnění odborné kvalifikace pedagogického pracovníka
34. Doklady vztahující se k bezpečnosti a ochraně zdraví dětí a žáků, finančním podmínkám školy a k oblasti školního stravování vedené k termínu inspekční činnosti
35. Inspekční zpráva, čj. ČŠIT-411/15-T, ze dne 14. 4. 2015
36. Výsledek šetření stížnosti, čj. ČŠIM-366/22-M, ze dne 14. 4. 2022
37. Vyjádření zřizovatele školy k závěrům šetření České školní inspekce, ze dne 12. 5. 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

RNDr. Josef Husárek, Ph.D.,
školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Monika Gloserová, školní inspektorka

Mgr. Lucie Hladíková, školní inspektorka

Mgr. Vlasta Macháčová, školní inspektorka

Mgr. Bc. Ladislava Špalková, školní inspektorka

Ing. Renata Skutková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.